

Kommunstyrelseförvaltningen
Annica Sundel
Kanslichef

Yttrande över "Låt fler forma framtiden!" (SOU 2016:5)

Med anledning av remissen "Låt fler forma framtiden" vill Salems kommun anföra följande:

De förtroendevaldas villkor

Utredningens förslag: Utöka möjligheten att behålla ett uppdrag trots flytt från kommunen eller landstinget till att också omfatta fullmäktigeledamot. Om en förtroendevald upphör att vara valbar, ska uppdraget upphöra vid nästa fullmäktigesammanträde, om inte fullmäktige beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sina uppdrag under återstoden av mandattiden.

Salems kommuns yttrande: Salems kommun avstyrker förslaget. Motivet är att kommunen vill hävda betydelsen av den lokala anknytningen av de förtroendevalda.

Utredningens förslag: Fullmäktige får besluta att en förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid ska få vara ledig från sitt uppdrag under en tidsbegränsad period, dock högst ett år, för att vara föräldraledig. Detsamma gäller sådan förtroendevald som på grund av sjukdom har nedsatt arbetsförmåga.

Fullmäktige ska om ledighet beviljas besluta om hur lång tid ledigheten ska pågå och om arvode, pension och ekonomiska förmåner ska utgå under ledigheten.

Fullmäktige får utse en ersättare i nämnder och styrelse för den ledige under ledighetsperioden.

Salems kommuns yttrande: Kommunen tillstyrker förslaget.

Den lokala politikens organisering

Utredningens förslag: Fullmäktige ska kunna hålla debatter utan samband med annan handläggning. Fullmäktigepresidiet kan fatta beslut om att kalla till debatt samt om vilket eller vilka ämnen som debatten ska omfatta.

Salems kommuns yttrande: Kommunen tillstyrker förslaget. Denna möjlighet finns redan idag och kommunen ser inga hinder med att möjligheten förs in i kommunallagen.

Medborgardialog och samråd i kommuner och landsting

Utredningens förslag: Fullmäktige ska verka för att medlemmarna i kommunen eller i kommun inom landstinget har förutsättningar att delta och framföra sina synpunkter

inför beslut.

Salems kommuns yttrande: Kommunen har inga invändningar mot förslaget med medborgardialog, men kommunen vill betona att det inte behöver innebära fler dialoger än i nuläget. Det är i första hand genom den representativa demokratin som fullmäktige fattar beslut. Även i betänkandet lyfts frågan om att det inte är alla frågor/ärenden som är lämpliga för deltagande av kommunens medlemmar i form av medborgardialog. Det är av vikt att kommunens medlemmar inte känner att de vilseleds. Möjligheterna att påverka beslutsfattande finns men är inte obegränsade. Den föreslagna paragrafens lydelse öppnar upp för en bred tolkning och samtidigt är det en självklarhet att det inte kan vara tvingande för fullmäktige att inhämta synpunkter inför varje beslut. I betänkandet framförs det att utredningens bedömning är att fullmäktige bör anta riktlinjer för hur dialog och samråd ska genomföras. Dessa riktlinjer kan vara svåra för fullmäktige att formulera men det kan samtidigt bli tydligare för kommunens medlemmar och det bör övervägas om en skrivning om riktlinjer ska införas i paragrafen.

Det förstärkta folkinitiativet

Utredningens förslag: Det ska inte vara nödvändigt för initiativtagare att uppvisa egenhändiga namnteckningar. Det ska vara möjligt att samla in underskrifter via internet.

Salems kommuns yttrande: Kommunen tillstyrker förslaget. Om möjligheten införs är det viktigt att underskrift sker genom e-legitimation eller motsvarande för att säkra vem det är som skrivit under folkinitiativet.

Medborgarförslag och folkmotion

Utredningens förslag: Ett nytt verktyg ska införas i kommunallagen för att främja dialogen mellan väljare och förtroendevalda, en möjlighet att väcka ett ärende i fullmäktige genom en folkmotion. Ärende i fullmäktige får väckas om en folkmotion får stöd av minst en procent av de folkbokförda i kommunen eller i landstinget. Det är antalet folkbokförda den sista december året före det år som folkmotionen lämnas in som är utgångspunkten vid beräkningen av en procent.

Folkmotionen ska vara skriftlig, ange den aktuella frågan och undertecknas av motionärerna samt innehålla uppgifter om när undertecknandet gjorts, namnförtydliganden, personnummer och uppgift om deras adresser.

Möjligheten att stödja en folkmotion ska ges i sex månader. En folkmotion bör beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att folkmotionen väcktes.

Fullmäktige ska ges möjlighet att överlåta till styrelse eller annan nämnd att besluta i ärenden som väckts genom folkmotion utom i de fall som avses i 3 kap. 9 § KL, dvs ärenden som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen eller landstinget.

Styrelse eller en nämnd som handlägger sådana ärenden ska minst en gång om året informera fullmäktige om de beslut som fattats i ärendena.

Folkmotion ersätter medborgarförslag och bestämmelserna om medborgarförslag upphör.

Salems kommuns yttrande: Salems kommun avstyrker förslaget. Grunden är den

representativa demokratin och den är viktig att värna. Kommunens medlemmar har genom kontakt med de lokala partiföreträdarna möjligheter att framföra sina synpunkter och arbeta för att påverka så att deras förslag lyfts till den politiska nivån. Det kan även vara ett sätt för kommunens medborgare att bli mer politiskt aktiva och eventuellt även bli medlem i ett politiskt parti för att fortsätta driva frågor inom ramen för den representativa demokratin. Om det blir lättare att ta befinna sig i politiken genom att exempelvis lägga folkmotioner som bereds i likhet med de motioner som väcks av politiska företrädare och att medborgare den vägen får sina förslag genomförda finns det risk för att den representativa demokratin urholkas på sikt. Kommunen ser även frågor från allmänheten i form av "Allmänhetens frågestund" som ett alternativ för en medborgare att ta upp en fråga/ärende inför de som sitter i kommunfullmäktige. Det har hänt att dessa frågor har formats till en motion som politiker väckt i fullmäktige vilket visar på kraften i den frågeformen.

Ungas delaktighet och inflytande

Utredningens förslag: En försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder till 16 år genomförs vid val till kommunfullmäktige 2018 och 2022. Försöksverksamheten ska genomföras i kommuner som efter ansökan till regeringen och beslut i fullmäktige väljer att ingå i försöksverksamheten. Försöksverksamheten ska följas upp och utvärderas av regeringen efter valet 2022 i särskild ordning. Försöksverksamhetens framgång ska bedömas efter valdeltagandets nivå, dess förmåga att engagera unga till att ta förtroendeuppdrag i kommunen och andra relevanta demokratieffekter.

Salems kommuns yttrande: Salems kommun avstyrker förslaget. Rösträttsåldern bör fortsatt motsvara myndighetsåldern och så långt det är möjligt anknyta till övriga åldersbestämda rättigheter och skyldigheter.

